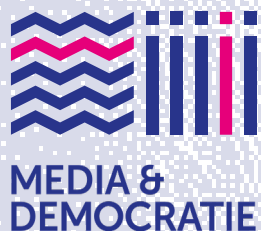

Factcheck Connect

Factchecking Deep Dives

Inhoud

Inleiding en opzet	3
Deep Dive 1: Migratie	4
Overzicht factchecks en artikelen van Nieuwscheckers voor Deep Dive 1	8
Verslag onderzoeksproces Deep Dive 1	9

Dit onderzoek werd uitgevoerd door Nieuwscheckers en gecoördineerd door het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid in het kader van het onderzoeksproject 'Factcheck Connect', en is tot stand gekomen dankzij een subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Ter voorbereiding op deze Deep Dive voerde Nieuwscheckers verkennende gesprekken met Stichting Vluchtelingenwerk en het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA). De gesprekken hadden als doel om gezamenlijk te verkennen welke vormen van misleidende informatie en desinformatie over migratie de organisaties signaleren op (sociale) media, en waar eventueel behoefte was aan nader onderzoek of correctie. Op basis daarvan kon de Deep Dive beter afgestemd worden op de informatiebehoefte en uitdagingen die in de praktijk werden ervaren.

Inleiding en opzet

Factchecking is een intensieve en tijdrovende taak, maar de potentiële maatschappelijke impact ervan is aanzienlijk. Gerichte factchecking kan de kennis over feiten vergroten, de herkenning van desinformatie bevorderen en het vertrouwen in media stimuleren. Om dit effect te maximaliseren, blijkt het van cruciaal belang de beschikbare middelen gericht in te zetten op urgente maatschappelijke thema's en samenwerking te zoeken met relevante maatschappelijke partners.

In het kader van het project Factcheck Connect voert het team van Nieuwscheckers (het factcheck-initiatief van de Universiteit Leiden) gedurende een langere periode van ongeveer negen maanden zogenaamde Factchecking Deep Dives uit. Tijdens de projectduur worden in totaal vijf maatschappelijk urgente thema's behandeld, waaronder migratie, klimaat en LHBTI+. In dit rapport presenteren we de eerste Deep Dive over migratie.

Het primaire doel van deze Deep Dives is om factcheckers en maatschappelijke partners in deze periodes van intensieve factchecking nauw met elkaar te laten samenwerken. Deze aanpak bevordert de kruisbestuiving tussen beide partijen en maximaliseert de maatschappelijke impact van de factchecks. De keuze van de thema's en de betrokken partners werd bepaald op basis van actualiteit en urgentie, waarbij de redactionele vrijheid van de factcheckers te allen tijde in acht werd genomen.

De kennis en het netwerk van BENEDMO (de Vlaams-Nederlandse samenwerking tegen desinformatie), met Beeld & Geluid als penvoerder, werden effectief benut bij het verkennen van de meest impactvolle onderwerpen en partners. Elke Deep Dive resulteert in een serie factchecks en een samenvattend artikel of diepe analyse.

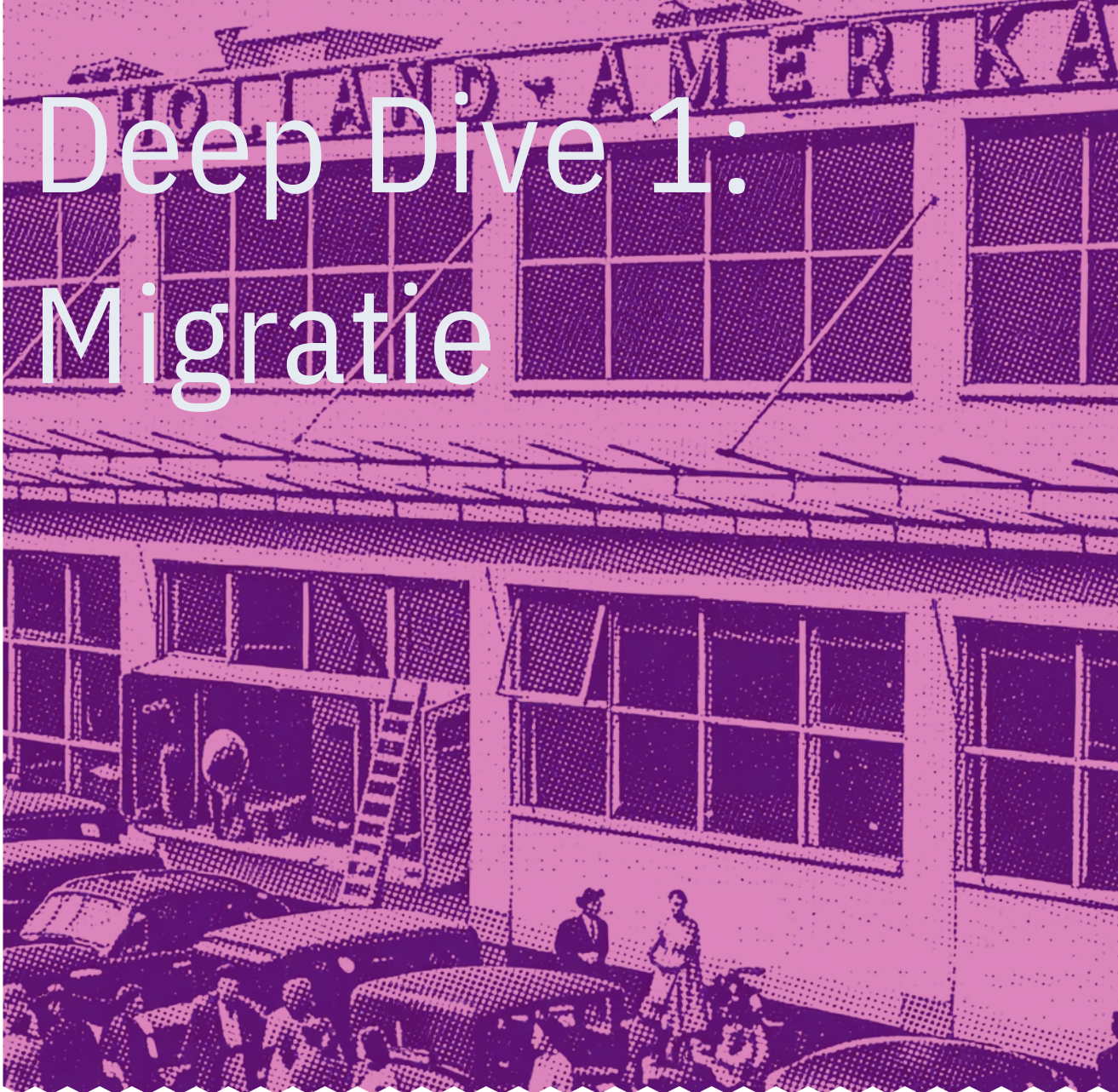
Kernobjectieven

De intensieve periodes van factchecking zijn gericht op een meerledig doel, waarop voor de eerste Deep Dive in dit rapport wordt geëvalueerd:

- 1. Bevorderen van samenwerking: Het stimuleren van structurele samenwerking tussen factcheckers en maatschappelijke partners.**
- 2. Vergroten van de maatschappelijke impact: Het maximaliseren van het bereik en de relevantie van factchecking.**
- 3. Bijdragen aan maatschappelijke kennis: Het vergroten van kennis over feiten en het herkennen van desinformatie.**
- 4. Versterken van mediavertrouwen: Het positief bijdragen aan het vertrouwen in de media.**

Dit rapport biedt inzicht in de resultaten en geleerde lessen van de Deep Dive Migratie

Deep Dive 1: Migratie

In juni viel het kabinet-Schoof na nog geen jaar gezeten te hebben omdat de PVV zich terugtrok uit het kabinet. Geert Wilders (PVV) vond dat de coalitiepartijen VVD, NSC en BBB niet genoeg deden met tien strenge asielmaatregelen die hij voorstelde. Dit kwam bijna twee jaar na de val van het kabinet-Rutte IV dat ook viel op migratie: toenmalig premier Mark Rutte (VVD) eiste tijdens een overleg over asielmaatregelen een beperking op gezinshereniging voor oorlogsvluchtelingen. Dat was voor coalitiepartners D66 en ChristenUnie onaanvaardbaar.

Migratie is al jaren een hot topic in de politiek en er gaan dus ook veel cijfers en beweringen over rond. En daar komt ook mis- en desinformatie bij kijken, wat gevolgen kan hebben: een bewering van toenmalig minister van Justitie en Veiligheid Dilan Yeşilgöz (VVD) speelde een rol in de val van Rutte IV. Ze zei dat er duizenden nareizen gestapeld werden, terwijl het om 780 gevallen in vier jaar ging. Ook hierom wilde de VVD gezinshereniging beperken.

Maar ook buiten verkiezingstijd blijft migratie een veelbesproken onderwerp. De Groene Amsterdammer publiceerde eind oktober een onderzoek naar het taalgebruik over migratie in de Tweede Kamer en de media. Sinds 2014 verwijzen veel meer spreekbeurten van Kamerleden naar migratie. Er was een piek in 2015 die overeenkwam met de Syrische vluchtelingencrisis, maar bleef na 2016 hoog en in 2024 is het niveau van 2015 weer bereikt. In de media was het effect minder sterk: daar was een piek tussen 2015 en 2019, maar sinds 2020 wordt er weer minder over geschreven.

Er is dus veel aandacht voor migratie en dat gaat gepaard met nepnieuws. Zo zijn er socialemediagebruikers die online nepnieuws en andere anti-migratie propaganda verspreiden. Volgens onderzoek [pdf] van het INGE-committee van het Europees Parlement gingen de meeste nepnieuwsberichten uit Russische hoek tussen 2018 en 2021 over migranten. De onderzoekers telden hiervoor 7807 berichten uit de EUvsDisinfodatabase.

Om op een rij te zetten welke onwaarheden er online en in de politiek verspreid worden over migratie, hebben we de laatste maanden verschillende beweringen over migratie gecheckt. Ook zijn we in de factcheckdatabase van BENEDMO op zoek gegaan naar factchecks over het onderwerp om de onwaarheden en de frames daarachter in kaart te brengen. We hebben hier gezocht naar Nederlandstalige checks over migratie, asielzoekers en de islam waarin de gecheckte beweringen als onwaar bestempeld zijn. Ook nemen we factchecks mee die Nederlandse media schreven in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober.

Migranten zijn vieze en gewelddadige mensen

Aan migranten worden vaak allerlei slechte eigenschappen toebedeeld. Volgens het rapport 'Fear and lying in the EU: fighting disinformation on migration with alternative narratives' [pdf] en het onderzoek van het INGE-committee was het tijdens de coronapandemie gebruikelijk dat migranten werden neergezet als een gevaar voor de volksgezondheid. Bijvoorbeeld omdat zij zich niet aan de coronamaatregelen zouden houden.

In 2023 werd in België ook beweerd dat een toename van migratie gepaard ging met een toename van het aantal schurftgevallen.

Maar met het aflopen van de coronapandemie sinds 2023 zien we de associatie tussen migranten en ziekte minder. Er wordt sindsdien vaker misleidende of valse informatie verspreid over asielzoekers die gewelddadige criminelen zouden zijn, wat een klassiek narratief is. Zo beweerde Caroline van der Plas (BBB) dat het aantal incidenten in asielzoekerscentra (azc's) toeneemt. Dat klopt, maar ze liet weg dat de stijging in lijn is met de stijging van het totaal aantal asielzoekers. Ook gaan deze cijfers niet over incidenten buiten de azc's zoals het PVV-partijprogramma suggereert. Worden de asielzoekers vervolgens afgewezen, dan zouden ze massaal illegaal in Nederland verblijven volgens Joost Eerdmans (JA21) terwijl dat niet te verifiëren is. En Geert Wilders overdreef en presenteerde een verhaal over een vuilnisvrouw die werd geslagen door een Marokkaan nogal eenzijdig volgens Nieuwsuur waarbij een 'grote groep' aan Marokkaanse bijstanders verzonnen werd.

Verder zijn de afgelopen jaren nepnieuwsberichten verschenen over zogenaamde kinderen met een migratieachtergrond die een klas in Brussel op stelten zetten, over een Syrische asielzoeker die verantwoordelijk was voor een steekpartij terwijl er niks bekend was over de identiteit van de dader, over vluchtelingen op de Grieks-Turkse grens die hun vluchtelingenkamp in brand zouden hebben gezet, over vluchtelingen op een boot die meisjes zouden komen vermoorden in het Verenigd Koninkrijk, over een viering van een terroristische aanslag tonen terwijl het ging om de trailer voor een rapvideo en een nepbrief over een imam die zogenoemd zou oproepen tot het vermoorden van alle niet-moslims.

Dit is allemaal niet verwonderlijk aangezien de associatie tussen migratie en criminaliteit in het buitenland ook terug te zien is in nepnieuws volgens Fear and lying in the EU en een Spaans onderzoek naar nepnieuws uit 2021 en 2022 [pdf].

Migranten zijn slecht voor de welvaart

Een ander narratief dat vaak voorkomt in nepnieuws over migratie is dat migranten slecht zijn voor de economie en schaarse voorzieningen inpikken. Asielzoekers, die idealiter naar Nederland komen omdat ze vluchten voor oorlog, ander geweld of onderdrukking, worden vaak afgeschilderd als 'gelukszoekers' die hier komen vanwege de gunstige economische omstandigheden. We zien soms bijvoorbeeld dat er ten onrechte wordt beweerd dat het merendeel van asielzoekers uit veilige landen komt of zelfs op vakantie teruggaat naar het thuisland, terwijl dat niet zo is.

Het kan zo zijn dan asielzoekers drukken op de voorzieningen, maar de mate waarin wordt in nepnieuws overdreven. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij nepnieuws over hoeveel geld asielzoekers krijgen om te overleven, maar vaker wordt beweerd dat ze worden opgevangen op luxe plekken zoals dure hotels en cruiseschepen. Dat er op zulke plekken asielzoekers worden opgevangen klopt soms, maar de opvang is in die gevallen sober en bedoeld als noodopvang omdat er elders geen plek is. In het buitenland zou ook reclame worden gemaakt voor België als vijfsterrenbestemming, en zou Turkije goedkope leningen verstrekken aan mensen met een migratieachtergrond zodat zij in België een huis kunnen bemachtigen.

Wat hiermee hand in hand gaat is dat soms wordt overdreven hoeveel migranten er naar België en Nederland komen, welke vormen van migratie in welke percentages voorkomen en hoeveel die migranten kosten. Een keer werd zelfs beweerd dat het aantal migranten in Italië steeg terwijl het eigenlijk daalde. De inhoud is elke keer anders, maar de onderliggende boodschap hetzelfde.

En als asielzoekers in bijvoorbeeld Nederland mogen blijven en statushouders worden, wordt beweerd dat ze te veel drukken op voorzieningen. Vaak wordt bijvoorbeeld de voorrang die asielzoekers krijgen bij het uitdelen van sociale huurwoningen als een belangrijke oorzaak aangewezen voor de Nederlandse woningcrisis, maar ze krijgen net zo veel voorrang als andere groepen in nood. Ook wordt overdreven hoeveel sociale huurwoningen naar statushouders gaan en ligt de woningnood eerder aan falend woonbeleid. Verder wordt beweerd dat buitenlanders slimme financiële constructies gebruiken om in het westen aan woningen te komen terwijl die constructies helemaal niet zijn toegestaan in islamitische landen.

Bij dit narratief wordt vaak gefocust op asielmigranten en gaat het vaak niet over arbeidsmigratie. Arbeidsmigranten zijn mensen die naar een ander land komen om daar te werken en daar komen er veel meer naar Nederland dan mensen die asiel willen aanvragen. Ook zijn arbeidsmigranten nodig voor economische groei in Nederland en veel andere westerse landen, omdat er anders niet genoeg jonge mensen zouden zijn om de gevolgen van een vergrijzende bevolking op te vangen.

Migranten zijn een gevaar voor de westerse identiteit

Sterker nog, in Nederland is er de afgelopen paar jaar alleen nog maar bevolkingsgroei door migratie. In de verkiezingsprogramma's van zes partijen (PVV, NSC, BBB, CDA, SP en CU) werden hier zorgen over geuit, deels vanwege potentiële economische gevolgen, maar ook vanwege een angst voor verlies van de Nederlandse identiteit. Zoals bijvoorbeeld in het PVV-programma te lezen valt:

“Als we hiermee doorgaan, raken we ons land definitief kwijt. Dan is het niet meer Rotterdam, maar Mekka aan de Maas. De PVV is de enige partij die de instroom van (niet-westerse) vreemdelingen wil stoppen”

(Verkiezingsprogramma PVV, 2025)

Volgens Fear and lying in the EU is dit het anti-migratienarratief dat het vaakst voorkomt. Er zijn online ook genoeg voorbeelden te vinden van nepberichten waar de focus ligt op migranten die westerse waarden komen vervangen door islamitische waarden. Een Duits zwembad zou de Duitse vlag verwijderd hebben door klachten van migranten, posters die zogenaamd door moslims zijn geplaatst roepen 'witte vrouwen' op om zich conservatief te kleden, honden zouden aangeliind moeten worden uit respect voor moslims en Franse moslims zouden oproepen tot de dood aan Frankrijk en Joden.

In Nederland beweerde de top van de BBB dat moslims massaal op straat bidden, terwijl dat niet zo is buiten feestdagen.

En Geert Wilders zei bij de Algemene Politieke Beschouwingen dat op geloofsverlating de doodstraf staat in de islam om expliciet een tegenstelling te maken met westerse waarden. Het is zo dat er islamitische landen zijn waar de doodstraf staat op geloofsverlating, maar dat is niet overal zo en er zijn westerse, christelijke stromingen waar geloofsverlaters in een sociaal isolement worden geplaatst.

De onderliggende angst bij dit narratief is een 'islamitische overname' van het westen. Dit zien we bijvoorbeeld terug in nepnieuwsberichten over asielzoekers die huizen van ouderen inpikken en crèches overspoelen. Ook wordt overdreven hoezeer het percentage van mensen met een migratieachtergrond in België is gestegen sinds 1961. Misschien wordt de angst nog het beste verbeeld in racistische AI-video's die laten zien hoe Brussel verloederd in 2050 tot een rommelige stad vol met Arabische teksten en kamelen.

De omvolkingstheorie

De narratieven dat migranten gewelddadige criminelen zijn en dat zij louter door hun afkomst een gevaar vormen voor de westerse identiteit zijn beide vormen van 'othering': het toeschrijven van (negatieve) eigenschappen aan een groep om de eigen groep daarvan te onderscheiden. Asielzoekers en moslims worden weggezet als een vreemde 'ander' waar de eigen groep bang voor moet zijn. Het narratief van migranten die voorzieningen inpikken past hierbij in de zin dat dit de manier is waarop zij hun overname langzaam bewerkstelligen.

Dit komt naar voren bij dit nepnieuws waarbij het al genoeg is om een Engelse, islamitische burgemeester ervan te beschuldigen dat hij geen Engels spreekt en dus niet thuis zou horen in Engeland.

Veel van de nepnieuwsberichten passen dan ook niet netjes binnen één van deze drie narratieven. Berichten die gaan over asielzoekers die woningen inlijven gaan soms bijvoorbeeld ook over witte mensen die dan verdreven worden. Waar de narratieven ook samenkomen, is in de extreemrechtse omvolkingstheorie of "the great replacement theory". Het idee van de complottheorie is dat een islamitische overname van het westen expres wordt beraamd door een linkse of joodse elite die migranten naar het westen haalt. Komen ze eenmaal hier aan, dan zouden ze worden voorgetrokken ten opzichte van de inheemse bevolking door maatschappelijke instituten.

Dat narratief komen we ook tegen in nepnieuws dat de afgelopen jaren is gefactcheckt. Ontwikkelingshulporganisatie Caritas International zou subsidies krijgen om vluchtelingen naar België te halen en de regering van de voormalige Amerikaanse president Joe Biden zou stiekem 320.000 illegale migranten naar de Verenigde Staten gehaald hebben. Eenmaal in het westen aangekomen zouden migranten zich niet aan coronamaatregelen hoeven te houden en te eten krijgen terwijl witte mensen verhongeren. En critici worden de mond gesnoerd als deel van het complot, door de Britse regering of zelfs door de Europese Unie, terwijl dat niet zo is.

Bij de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) zagen we ook een voorbeeld op het idee dat maatschappelijke instituten 'de waarheid' over migratie willen verbergen.

Geert Wilders diende op de tweede dag van de APB een motie in om de criminaliteitscijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over mensen met een migratieachtergrond van na 2022 openbaar te maken. Hij liet in het midden waarom die cijfers niet meer openbaar zijn, maar benadrukte wel hoe lastig het is om momenteel de cijfers te krijgen. Het CBS werd impliciet verdacht gemaakt en de motie aangenomen door de Tweede Kamer.

Reacties op migratie

Ook in de maatregelen die tegen migratie genomen kunnen worden, wordt soms des- of misinformatie verspreid. Zo kunnen politici die tegen migratie zijn of mensen die die politici nadoen maatregelen voorstellen die niet helpen om immigratie te verminderen of het niet zoveel te verminderen als wordt beweerd. Ook wordt soms gedaan alsof Nederland of het westen meer doet op gebied van migrantenopvang dan andere landen of gebieden terwijl dat niet zo is. Dit voedt het idee van het "braafste jongetje van de klas" en dat Nederland of het westen best minder kan doen aan bijvoorbeeld vluchtelingenopvang.

Een uitschieter is de overdrijving van Jimmy Dijk (SP) dat de twintig armste gemeenten van Nederland twintig (of twaalf) keer zoveel doen aan asielopvang en huisvesting van statushouders dan de twintig rijkste gemeenten. Hij probeert migratieproblematiek hierbij te framen als een klassenprobleem waar de rijken geen eerlijke bijdragen aan leveren, wat past bij het socialistische verhaal dat zijn partij vertelt.

Oorsprong en verspreiding

Bij Fear and lying in the EU lezen we dat nepnieuws over migratie in 77 procent van de gevallen voortkomt uit kleine, obscure media en in ongeveer 16 procent van de gevallen wordt opgepakt door reguliere media met een rechtse signatuur of die alle politieke partijen verwerpen. Volgens onderzoek [pdf] van de Fredrich Ebert Stiftung en Political Capital uit 2017 onderschrijft het nepnieuws vaak de visie van extreemrechtse Europese politici en komt het overeen met de retoriek van eurosceptische partijen. Beide onderzoeken spreken ook van Russische oorsprong van een deel van het nepnieuws. Inmiddels sijpelen frames van rechtse politici ook door naar het politieke midden: Henri Bontenbal (CDA) zei dat lange wachttijden voor asielzoekers gunstig zijn omdat ze überhaupt in Nederland verblijven, wat niet waar is en inspeelt op het idee dat asielzoekers vooral 'gelukszoekers' zijn.

Wat verder opvalt is dat veel van het gecheckte nepnieuws niet helemaal onwaar is. Vaak worden echte cijfers of echt nieuws op een manier gespind door bijvoorbeeld context weg te laten om een van de in dit artikel besproken narratieven te ondersteunen. Het gebruik van AI kan zulke narratieven ook versterken. EDMO, de Europese antidesinformatiehub, laat zien dat dit in Europa in meerdere landen gebeurt: politici van de Duitse extreemrechtse partij AFD gebruiken AI om de boodschap te verspreiden dat migranten een gevaar vormen voor Duitsland. Volgens EDMO geldt hetzelfde voor extreemrechtse partijen in Polen, Italië, Ierland en Frankrijk.

In Nederland hebben we tijdens de verkiezingscampagne en daarvoor ook gezien dat rechtse partijen AI gebruiken om antimigratieboodschappen te verspreiden. Afgelopen zomer genereerde Geert Wilders een poster van een jonge, blonde vrouw en een oude vrouw met een hoofddoek die ophef veroorzaakte doordat hij leek op een antisemitische naziposter. Ook kwam in oktober aan het licht dat twee PVV-Kamerleden Facebookpagina's beheren met AI-foto's waar migranten zwart gemaakt worden. De journalisten van de Groene Amsterdammer konden inzien welke prompts waren gebruikt om de afbeeldingen te genereren, wat een inzicht geeft in de achterliggende gedachte. De prompts verwijzen expliciet naar 'getinte' jongeren of jongens 'met wilde baarden' en 'onschuldige blonde vrouwen'. Tegelijkertijd werd GroenLinks-PvdA-leider Frans Timmermans op deze pagina's neergezet als iemand die geld onttrekt van witte mensen en dat aan moslims geeft.

Overzicht factchecks en artikelen van Nieuwscheckers voor Deep Dive 1

1. Asielzoekers hebben dezelfde voorrang op huizen als andere groepen in nood
2. Nederland vangt minder Oekraïense vluchtelingen op dan het Europees gemiddelde
3. Moslims vluchten ook naar moslimlanden
4. Het is niet bekend hoeveel afgewezen asielzoekers in de illegaliteit verdwijnen
5. Niet overal staat de doodstraf op geloofsafval in de islam
6. Armste gemeenten vangen niet 20 keer meer asielzoekers op dan rijkste, maar 2 keer zoveel
7. Henri Bontenbal schetst onjuist beeld van lange asielprocedures en de invloed daarvan op de komst van asielzoekers
8. Waarom Nederland zonder migratie krimpt: de cijfers achter geboortes, sterfte en bevolkingsgroei

Verslag onderzoeksproces Deep Dive 1

Voor het vinden van onderwerpen voor factchecks binnen de Deep Dive migratie werd vooral de verkiezingscampagne voorafgaand aan 29 oktober gevolgd. De meeste claims komen uit verkiezingsprogramma's van politieke partijen, Tweede Kamerdebatten en uitspraken die politici deden bij talkshows. Een enkele bewering werd toevallig gevonden op X. Voor het bredere overzicht van desinformatie over migratie zijn ook verkiezingschecks van andere media gebruikt die bij Nieuwscheckers werden verzameld voor de nieuwsbrief, evenals factchecks uit de BENEDMO-database. Daarin is gezocht naar Nederlandstalige factchecks waarin de termen "migratie", "asielzoekers" en "islam" voorkomen. Het gaat hierbij om factchecks die claims als onwaar of ongenuanceerd beoordelen, aangezien alleen in zulke gevallen sprake is van desinformatie.

Deze verzameling factchecks is verder geanalyseerd en ingedeeld op basis van onderzoeken naar desinformatie over migratie die door Peter Burger werden aangedragen en in het artikel worden genoemd. Daaruit kwamen de frames van asielzoekers als gewelddadig/vies, als gevaar voor de welvaart en als bedreiging voor de westerse identiteit naar voren. Een aantal factchecks viel buiten deze frames en is apart opgenomen in het artikel. Het slotgedeelte over de oorsprong en verspreiding van desinformatie over migratie is gebaseerd op onderzoeken en artikelen van andere media.

Bij het schrijven van de Deep Dive bleek het een uitdaging om al het materiaal in één stuk te verwerken, omdat er veel over migratie wordt geschreven en gezegd, zeker in verkiezingstijd.

Verdere complicaties zijn dat veel beweringen over migratie binnen meerdere frames passen of met elkaar samenhangen (soms met impliciete verwijzingen naar de omvolkingstheorie) of dat cijfers die beweringen ondersteunen op het eerste gezicht kloppen, maar misleidend worden geïnterpreteerd om een bepaald narratief te versterken.

Over het algemeen verliep het proces van factchecken en het samenstellen van de Deep Dive echter goed en zonder grote problemen. Wel moest bij de factcheck over de hoeveelheid asielzoekers in de rijkste en armste gemeenten van Nederland een correctie worden doorgevoerd. Door een typefout stond vermeld dat er in de (rijke) gemeente Lansingerland geen asielzoekers worden opgevangen, terwijl dat wel het geval is. Aangezien deze factcheck ook werd overgenomen door andere media, moesten deze enkele dagen later worden benaderd met een verzoek tot correctie. Naast het verder monitoren van eigen fouten is het voor toekomstige Deep Dives daarom belangrijk om in de gaten te houden of factchecks waarin fouten worden ontdekt, ook door andere media zijn overgenomen.

Bij de verkiezingen leken er geen gecoördineerde desinformatiecampagnes te zijn vanuit bijvoorbeeld het buitenland en werden vooral beweringen van politici gecheckt, wat overeenkomt met hoe Nieuwscheckers te werk ging bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2023. Qua verspreiding van de checks die geschreven zijn in het kader van deze Deep Dive werd die over de rijkste en armste gemeenten van Nederland deels overgenomen door het AD en Pointer, terwijl een check over het verbod op voorrang voor statushouders bij het uitdelen van sociale huurwoningen een discussie op het subforum r/nederlands van Reddit begon.

